

کانونی دووهمى ٢٠١٠ زایینى
بەفراتباری ٢٧٠٩ کوردى
ژماره (سفر)

منتدى إقرأ الثقافي
 ذي قرآن كدوی
www.iqra.ahlamontada.com
گۇۋارىكى مانگانە ئۆشنىيەر، ھونەر، ىېڭلەملى، گىشتى يە

0750 456 77 49

ARMAGHAN

معرض معمل

ارمغان

ارمغان
أفضل اختيار

للصناعة والتجهيز كافة أنواع المخللات
والخنفیات وملحقاتها بظرفية
المواصفات القياسية العالمية مع
الضمان لمدة (٥) سنوات

پیشانگای کارخانە

ارمغان

باشترين هەلبزاردن

پۇدرۇست كىرىن و دابىن كىرىن ھەممۇ جۈزە
خەلات و شىرىدە كى ئاوبە شىۋى ئىستانا داردى جىھانى
بەكىرىتى (٥) سال

ياسين خياط

بەرئۇھەبەرى پەيوەندىيە كان

و فرۇشتى بەرھەمە كانى كارخانە و كۆمپانىيائى

ارمغان

لە عىراق و وولاتانى عەرەبى

Mob 00964-750-118-4030/00964-750-119-4256/00964-770-362-4186

Tel 00964-66-455-1600

E-mail erbil_armaghan@yahoo.com yaseen_yaseen2@yahoo.com

ناونىشان : عىراق / ھەولىر - شەقامى شىخ الله - نزىك گەراج سەلام

گوچاری هونه‌ری نوی ایو؟

رابوروودودا له پژنامه‌گه‌ری کوردی کراوه له لایه‌ن نه‌یارانی نه‌ته‌وه‌که‌مانه‌وه به‌لام نه‌مرو نه‌زادی له پژنامه‌گه‌ری کوردیدا به‌تاییه‌ت له باشوروی کوردستان تاردیه‌یه‌کی باش بونی هه‌یه‌و که‌ش و هه‌وایه‌کی وای درووست کردودوه که زوریک له پژنامه نووسان په‌نا ببئنه به‌ر ده‌رکردنی پژنامه‌یه‌ک یان گوچاریک زور جاریش نه‌و پژنامه‌و گوچارانه له لایه‌ن وه‌زاره‌تی روشنبیری یه‌وه هاوکاری دارایی ده‌کرین، به‌لام گوچارو پژنامه نه‌هله‌یه‌کان زیاتر پشت به خویان ده‌به‌ستن بو ده‌رکردنی گوچاره‌کانیان، ئیمه‌ش وه‌کو ستافی گوچاری هونه‌ری نوی له هه‌موو روویه‌که‌وه پشت به خومان ده‌به‌ستن و ته‌نها پیویستیمان به پشتگیری سه‌ندیکای پژنامه نووسانی کوردستانه وه‌کو پژنامه‌نووسیک تا گوچاره که‌مان جیگه‌ی خوی ده‌گریت کارئاسانی و رینمايمان بو بکریت سوپاسیان ده‌که‌ین، چونکه به‌راستی نه‌وان مه‌رجه‌عی پژنامه نووسانن له کوردستاندا...

هیوا دارین گوچاری هونه‌ری نوی خزمه‌تیکی نوی پیشکه‌ش بکات به هونه‌ری کوردی و له هه‌مانکاتدا پژنامه‌گه‌ری کوردی.

هه‌موو ئاگاداری می‌ژووی روزنامه‌گه‌ری کوردین، که بی‌که‌م پژنامه‌ی کوردی چون و که‌ی و له کوی ده‌رچوو؟ له وانه‌یه هه‌رگیز روشنبیری کورد له و سه‌رده‌م‌ه‌دا بیری بو نه‌وه‌نه‌چوییت که پاش (۹۰-۱۰۰) سالی پاشتر نه‌وه‌نده روزنامه‌و گوچار و بلاوکراوه و کتیب ده‌رچیت له کوردستاندا، خو نه‌گه‌ر سه‌رنوسه‌ری روزنامه‌ی کوردستان خوالیخوشبوو (مقداد مدت به‌درخان) بیزانیبا داهاتووی پژنامه‌گه‌ری کوردی نه‌وه‌نده گه‌ش و رووناک ده‌بیت نه‌وه‌نده نیگه‌ران و ناره‌حه‌ت نه‌ده‌بوبو که نه‌یارانی کورد نه‌یان ده‌هیلا روزنامه‌که له کوردستان ده‌رچیت، چونکه باش له پولی پوشنبیری گه‌یشتبوون که نه‌گه‌ر خه‌لکی کوردستان زیاتر چاو بکات‌وه، هه‌رگیز قبولی نه‌و زیر ده‌ستیه و دابه‌شکردن ناپه‌وایه‌یی کوردستان ناکات، بویه هه‌ردهم ریگری له کورد کراوه که به زمانی دایکی خوی بدویت و بنووستیت ده‌رئه‌نجامیش دوژمنان هه‌ر نا ئومیدیان پی براوه خوشبختانه پاش راپه‌پینی (۱۹۹۱) ی باشوروی کوردستان روزنامه‌گه‌ری کوردی پوچ به پوچ په‌ره‌سه‌ندنی به‌رده‌ه‌وامی به‌خووه بینیوه تا نه‌مرو و نه‌م نه‌ندازه‌یه هاتووه، گه‌رچی لیره‌و له‌وی گله‌یی و گازانده‌ی زور ده‌کریت له سه‌ر زوری پژنامه‌و گوچاره‌کان و که‌می خوینه‌ران که‌من له‌وانه‌یه خوی که‌سیک بم له‌وانه زور نیگه‌ران بوبیم له‌سه‌ر نه‌م گه‌ش سه‌ندن ناسروشتی یه‌ی پژنامه‌گه‌ری کوردی له بروی چه‌ندیتیه‌وه، به‌لام له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا هوکاره‌که‌ی ده‌گه‌ریته‌وه بو نه‌و ریگرتنه‌ی له

ریکلام

بو بلاوکردندهوهی ریکلامه کانتان په یوهندی بکەن به کومپانيای هونهري نوي بو ریکلام و بلاوکردندهوه

خاوهنى ئىمتياز

جهليل عەزىز ئۆمەر

0750 456 77 49

Jalil.aziz@yahoo.com

سەرنووسەر

سەفەر كەريم ھاواري

0750 480 27 71

ديزاينەر

إعلانات شقان

کومپانيای هونهري نوي

چاپى ژمارە (سفر)

2010

تىراژ

سى هەزار دانە

کومپانيای هونهري نوي

* کومپانيای (هونهري نوي) ا به نرخىكى زۆر گونجاو كالا و مال و کومپانياكانتان به باشترين كامىرا وينه دەگرى و به جوانترین مۇنتاز بە دەنگ و رەنگ بلاو دەكتەوه .

* کومپانيای (هونهري نوي) ا ریکلامه کانتان لە رېگاي گوچاريکەوه بە ناوى گوچاري ا هونهري نوي ا بلاو دەكتەوه بە جوانترین ديزاين دەكتەوه . سى هەزار ا دانەلى چاپ دەكريت

ناونىشان : ھەولىر چوارسايدى زېرىھقانى

New Art Company

jalil.aziz@yahoo.com 0750 456 77 49

ئاگادارى

گوچاري ا هونهري نوي ا سەرجهم كومپانيا و هوتىل و چىشتخانه و فروشگا و شوينه گشتىيەكان ئاگادار دەكتەوه ، كە ئاماذهىيە بو بلاوکردندهوهی ریکلام بو كالاو كەل و پەل و شوينه كانتنان بە نرخىكى زۆر گونجاو بە شىوازىكى سەردەميائە ، ئەم گوچارە (3000) دانەلى چاپ دەكريت و بە خۇرايى دابەش دەكريت بويە ئەم ھەله لە دەست خوتان مەدەن و پەيوەندىمان پىوه بکەن بو بلاوکردندهوهی ریکلامه کانتان بو زياتر ئاشنابون و فراوان بۇنىيابانگستان لە ھەموو كوردىستاندا... بو زانيارى زياتر پەيوەندى بە کومپانياي (هونهري نوي) او و بکەن ، ژمارەي موبایل (0750 456 77 49)

بالى هونهري زمانى جهسته

نا : گوچاري هونهري نوي

هونهري سه ماي بالى گەرچى مىژوویەكى دىرىنى
ھەيە لە جىهاندا و مىژوهەكەي دەگەرتىھە و بۆ سالى
(١٥٧٨) لە وولاتى ئىتاليا هاتو تە كايەوە بەلام
ئىمەوهەك مىللەتى كورد ئاشنابىن لە سالى (٢٠٠٨) ھوھ
توانىومانە بەم هونهري نوي يە كە يەكم گروپى بالى
لە شارى سليمانىيەوە سەرى ھەلداو دامەزراوەو
لەچەندىن ۋىستىقىالدا بەشداريان كردۇوھە زۇر جار
شارەزايىنى بوارى ئاوازو موزىك ھەولىانداوھ ئەم
هونهري نوي يە ئاوىتىھى موزىكەي كوردى بىكەن
بالى هونهري زمانى جهستە يە زمانى سەرجەم
گەل و نەتەوەكانە زمانىك بۆ ھەموو نەتەوەكان
زمانىك بۆ خويندەنەوەي سەرجەم كايەكانى ژيان
لەسەررووی ھەموويانەوە زمانى جهستەو ئاماژەي
ديارو نادىيارەكان زمانىكە لە مىژە بپواي بە دانانى
سنورى پىت و ووشەو رستەكان و ووتارى چەق
بەستووی نى يە بەو ھيوايەي ئەم هونهري زۇر بە
گەرمى لە كوردىستاندا پىشوازى ليېكىت ھەلپەركى و
سه ماي كوردىمان بۆ رازدهەتر و دەولەمەند تر
بىكەن .

ریکلام

بُو بلاوکردنوه‌ی ریکلامه کانتان په یوه‌ندی بکەن به کۆمپانیای هونه‌ری نوی بُو ریکلام و بلاوکردنوه

پیشانگای هەلمەت بُو فروشتنی پیداویستیه کانی

ئاواز و ئاواهرق ، لە پیشانگای هەلمەت ئەم

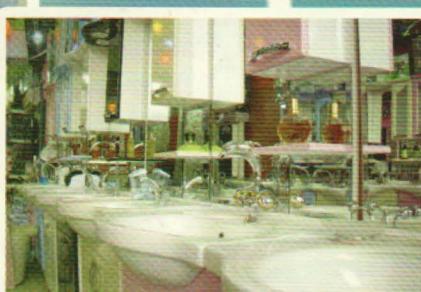
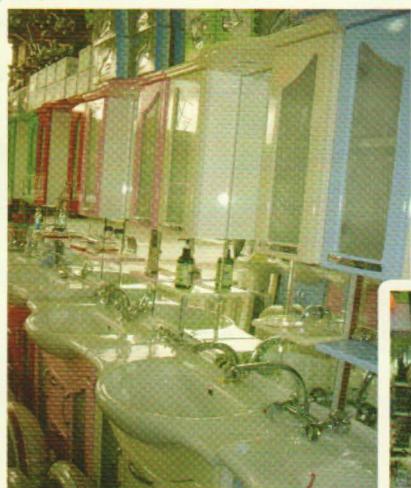
پیداویستیانه دەست دەگەویت وەك

شاوهر ، بانیق ، مرافق

غربى ، مغسل كەوهنتەر مغسل ساده

سلايد دوش . لە مارکەی ئيراني و توركى بە تاكو كۆ

لە پیشانگای هەلمەت دەست دەگەویت

ناونیشان : هەولیئر شیخه لاشەقامى 30مەترى - ناو بۇریچیان بەرامبەر كوبەي مام سەلان

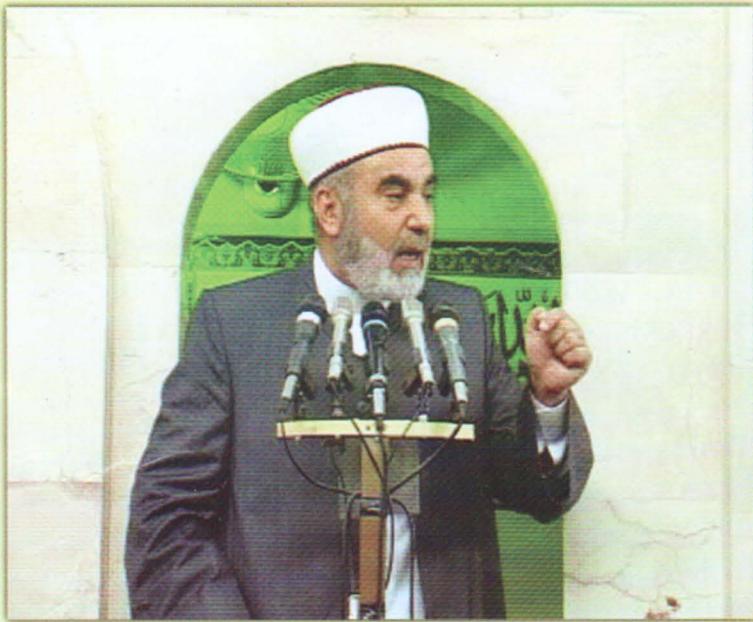
بُو زانیارى زیاتر په یوه‌ندی بکەن بەم ژمارانە :-

0750 431 15 15 - 0750 460 86 40 - 0770 152 86 40

هونه‌ره‌کانی ئەدەب ..... و تار

ئا : سەھەر كەرىم ھاوارى

يەكەم دەروازە :

٣- هەستى ناسك كە زۇو كارى تىبىرى و بۇ جەماوه‌رى باس بکات، (پۇرزا ادەلىت: ئەگەر وىستت بىگرىيىنى لە پىشدا بۇ خۆت بگرى.

٤- روشنبىريکى فراوان لە ھەموو بواره‌کانى زياندا ھېبى و بەتايىھەتى لە ولایەنەي كە كردوویەتىه بابەتى خوتبەكە.

٥- راهىنان: بۇ ئەوهى زىاتر كار لە جەماوه‌ر بکات پىۋىستە خەتىب پراوه‌ى بابەتكە بکات لە پىتىاو قايل كردىنی جەماوه‌ر.

هاوکات لىرەدا بە پىۋىستى داھزانىن كە ئامازە بەچەند تايىھەندىيەكى رەشتى بىدەن كە بنچىنەكەيان لەم خالاندا بەدىار دەكەويت.

- مروقىكى چاك بىت و خاوهن رەشتىكى بەرزبىت و خىرخواز بىت.

- دەبىت مەمانەي تەواوى بەخۆي ھەبىت و لەسەر بىرۋاوه‌رەكانى سووربىت.

بەش و پىكھاتووه‌كانى هونه‌ره‌کانى ئەدەب زۇرن و زۇر جارىش راو سەرنجيان لەسەر توّمار كراوه ھەر لەسەردەمى فە يەسوفانى يۈتانييەوە بە شىۋازىكى فەرمى قسەو باس راي جياوازو كتىبى جۆراو جۆر لەسەر هونه‌ره‌کانى ئەدەب بلاوکراونەتەوە بەگشتى هونه‌ره‌کانى ئەدەب لايەنە بەرزو جوانەكانى زيانى مروقايەتى لە قالب و شىۋە جوان و رازاوهدا پىشان دەدەن ئەوهى مەبەستە لىرەدا ئامازەي پىيىدەين و بەشىوه‌يەكى گشتى قسەى لەسەر بىكەين خوتبەيە.

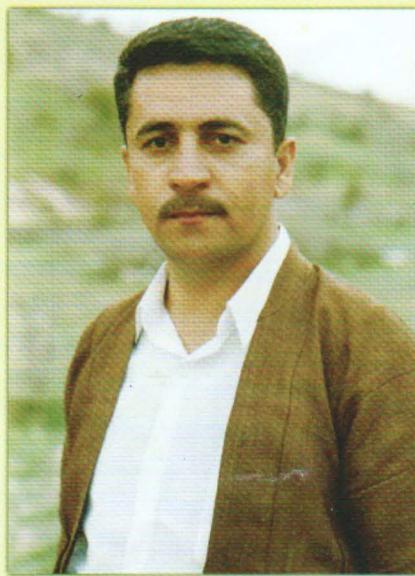
خوتبە بىرىتى يە لە هونه‌رى قسەكىردن لە پىتىاۋى قايلكىردن و كارتىكىردندا ئەرسىتو بەم شىۋوه‌يە پىتىاۋى خوتبەي كردووھ خوتبە: بىرىتى يە لە توانىن و تەماشاكردىنی ھەرچى دەستى قايلكىردن لە ھەرشتىكدا بىگاتى) خوتبە وەك بەشىكى هونه‌رى پەيوەندى بە جەماوه‌رو كۆمەلگاوه ھەيە مىدىاش رولىكى گىنگ دەبىنەت لە پىش خىتنى خوتبە بۇ ئەوهى بتوانىت ئامانجەكەي بىرىتى يە لە رازى كردىنى خەلک بەتەواوه‌تى بېپىكى و خوشى بگەيەننە دل و هوشى هەستى گوينگان.

بۇيە كەسى ووتاربىز واتە خەتىب پىۋىستى بە چەند تايىھەندىيەكى هوشەكى ھەيە كە بنچىنەكەيان لەم چەند خالەدا خۆى دەبىنەتەوە:

١- بىرگىردنەوهەكى چاك و روونكىردنەوهەي بەلگەكانى بۇ ئەوهى شتەكان بسەلمىنەت.

٢- زىرەكىيەكى واي ھەبىت كەوا كار لەناخى گوينگان بکات.

هونه‌ره‌کانی ئەدەب

ئا : سەفەر كەريم ھاوارى

٥- راوه‌ستانى خەتىب لە سەر دوانگە و شىۋازى
ئامازە و جولە‌کانى دەست و قاچ و سەررو
ھەمۇو ئەندامە‌کانى لەشى پىۋىستە لە
سنور دەرنەچن چونكە وەك ئەكتەر وايە
ھەر نمايشىكى كە لە سنور دەرچى دەبىتە
ھۆى پىكەننى ئامادە‌بوان و خەتىبىش
تۇوشى شلەزان و نىگەرانى دەبىت و ناتوانى
بايەتە كەى بە باشى بگەيەنىت.

* قودامە‌ي كوري جەعفر دەلىت (ئەوهى خەتىب
جوانتى دەكات و پله و پايەيەكى لەبارى دەداتى
ئاشكرايە دەنگە).

• ھەلۋىستە‌کانى چەسپاۋ راشكاوانە بىت
بۇئەوهى خەلکى متمانە‌ي تەواوی پېپكەت.

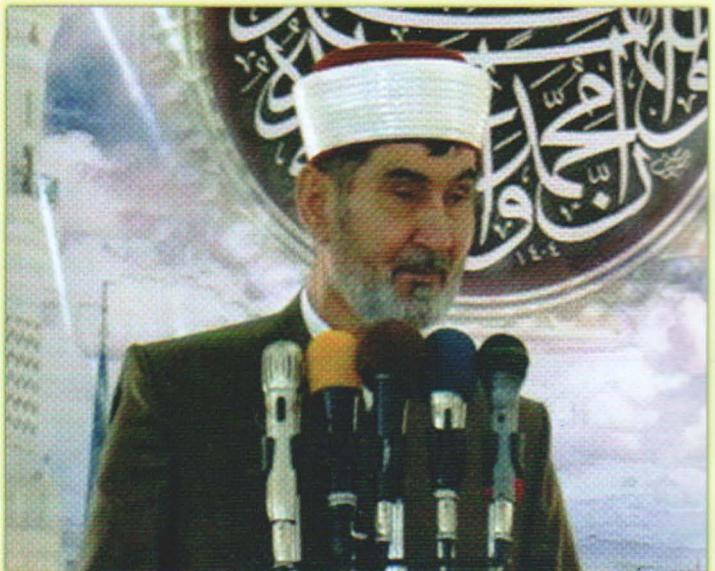
سەرەرای تايىه‌تمەندىھ (ھۆشى و رەوشتىھ‌كان)
دەبىت لەرروى جەستە زمانە‌وه تەواو بى گىرو
گرفت بىت وەك:

1- لە شىكى جوان ، بەژن و بالاي مام ناوه‌ند و
رۇوخوش بىت.

2- دەنگى ئاشكراو رۇونى ھەبىت.

3- زمانى پاراوى واتە خەتىب لەكاتى خوتىبەدا
زمانى پاراو بىت و زمانى تەتلە نەكەت.

4- نابىت لە دەرىپىنى پىتە‌كاندا ھەلە بکات.

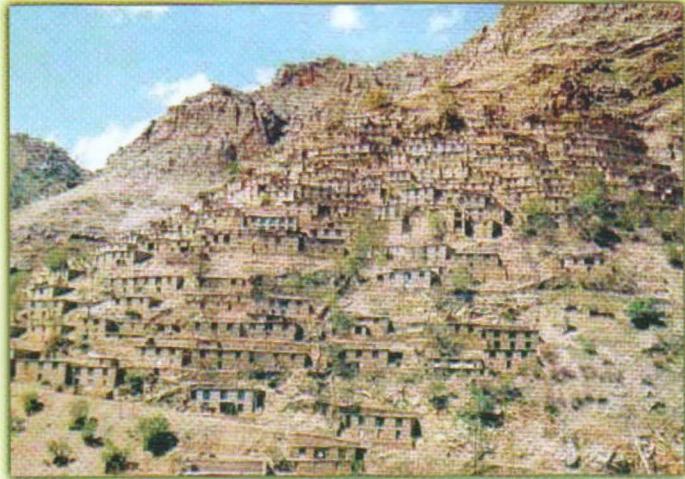

ئايىنى زەردەشت و ژينگە پارىزى

دارودىرەختيان خوش دەۋىت چۆن گەشتىنە هەر شوينىك و تىيىدا مانەوە ئەگەر بۇ ماوهىيەكى كەميش بىت ئowan خلاتى زەۋى دەكەن بە چاندىنى درەختىك ھاواكتا ئەمروش كە چۆن لە دەزگاكانى راگەياندنهوھ باس لە ژينگە پارىزى دەكىت و گرنگى سەوزايى و دارو درەخت بەديار دەكەۋىت سى ھەتا چوار هەزار سال پېش ئىستاۋ بىگە زياتريش گرنگى بەم بابەت داوه داۋى لە شوينىكەوتوانى كردووھ كە دار بېتىن ھەرگىز درەخت مەبرۇنەوە بەتايىھەتى درەختى بەرھەمدار لە راستىدا جىڭەي سەر سۈرمانە كەلەو سەردەمەو ژينگە پاكەدا داۋى زياتر پاك راگرتى ژينگەي كردووھ ھەرددەم داۋى كردووھ كە ئاو پېس نەكىتى سى شت لاي زور گرنگ و پېرۇز بۇو و ھەميشە داۋى كردووھ كە لە پىسى بپارىزى ئەوانىش ئاگر و ئاو خاك بۇون فۇويان لە ئاگر نەكىدووھ باوهپيان وابۇوھ كە ھەلمى دەميان ئاگرەكە پېس دەكەت زور ئاويان لە پېس بۇون پاراستووه وھ مردووپيان بە شىۋازى تايىھەتى خويان ناشتووه چونكە باوهپيان وايە ئەگەر لەخاكدا بىنېرىت زەۋىيەكە پېس دەكەت لە راستىدا زورىك لە رېنمايى و بۆچۈونەكانى ئەشو زەردەشت سەبارەت بە پاراستى ژينگە ھەتا ئەمروش بە شىۋازە ئاسايىھەي خۆيى كارىگەرەي ھەيە بۇ سەر پاراستى ژينگە لەلايەك و يەكگىتنەوەي ئۇو بېرۇبۇچۇنانە لەگەل زانستى سەردەمدا لە بابەت چۈنیيەتى پاراستى ژينگەوە لە لايەكى ترەوھ .

زورىيەي زورى ئايىن و بېرۇبۇرۇھەكانى ئەم سەر زەمینە باس لە پاك و خاوىنى پاراستى ژينگە دەكەن چونكە پاراستى ژينگە بۇ ھەمۇو بۇونەوەرىكى سەر زەۋى كارىگەرەي خۆي ھەيەو پەھيەستە بە ژيانى ھەمۇو زىننەوەرە رووەكىكەوە زيان گەياندىن بە ھەر بەشىكى ئەم گەردوونە لە رووى ژينگە پىس كردىنەوە رەنگدانەوى خراپى دەبىت بۇ ھەمۇو لايەك چونكە ئەو زەۋىيە وەك كەشتىكەكە ئەگەر لە ھەر لايەكەوە كونى تىبىكىت زيانەكەي بۇ گشت لايەكە ئايىن و بېرۇبَاوەرەكان زور گرنگيان بەملايەنە داوه ھەرددەم مروقىيان رېنمايى كردووھ لە پاراستى ژينگە كەي بەلام ئايىنى زەردەشتى كە مىژۇويەكى زور دىرىپىنى ھەيە زور زياتر بۇ ئەم مەسەلەيە رادەوەستىت و لە زورىيە بەشكەكانى ئاقىستادا جەختى لەسەر دەكەتەوە بەشىۋازايىكى پراكىتكىيانە رېنمنۇنى مروقاپايەتى دەكەت كە چۆن ژينگەكەي بپارىزىت ئاقىستادا باس لە چۈنیيەتى كشتوكال و مەردووناشتن و پاك و خاوىنى و نىنۇك كردىن و سەرتاشىن و خۆ شۇوشىتن دەكەت لەگەل درووستكىردىنە كەور بۇ ئاژەلەن و شۇوشىتن و خاوىنەكەنە كە شوينەكانىان ھەمۇو پۇڙان گرنگى دان بە كشتوكال و دارچاندىن بەتايىھەتى درەختى بەردار يەكىك بۇوە لە رېنمايىھەكانى زەردەشت كە تا ئەمروش كارىگەرەي ھەيە لەسەر ئەوناوجانە كە بېرۇبۇرە ئايىنىكەي تىدا بلاو كردوتەوە ناوجەي ھەورامان نەوونەو بەلگەيەكى حاشا ھەلنىگەرە كە چەند خەلکى ئەم دەقەھەرە

ههورامان

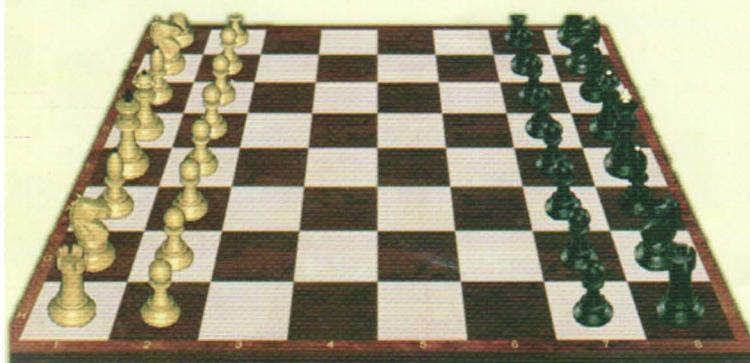
کردوه قانعی شاعير له سه‌ده‌کانی پیشودا
ستايishi خه‌لکي ههورامانی کردوه و ده‌لیت شاخى
ههورامان هه‌رچه‌ند ره‌نجه‌رۆم ، زۆر چاك بزانه که
مه‌منونى توْم چونکه پاراست توْئه‌و زمانه تىكەلت
نه‌کرد له‌گەل بىگانه
ئاشکرايەه زمان له پيش هه‌موو ديارده‌کانى تر له‌ناو
کومه‌لگادا مان و نه‌مانى نه‌تەوه‌کانى له‌سەر به‌ند
ده‌بىت هه‌ربويه دوزمنانى کورد له هه‌موو شتىك زياتر
په‌نایان بولەلناو بردنى زمانى کوردى بردوهه به‌لام
به‌درىزايى مىزۇو نه‌يان توانيوه بۆئه‌م مە‌بەسته په‌ئى
به ههورامان بېهن که ئه‌ويش هوکارىکى تاييه‌تى
خوي هه‌بووه ئىستا ده‌رفه‌تى باسکردنى نى يه .

ناوچه‌ي ههورامان يه‌كىكە له‌ناوچانه‌ي که
ناوچه‌رگه‌ي کوردستانى گرتوتەوه به پىي هه‌لکه‌وت
و سورشتى تواناي پارىزگارى كردنى زۆر شتى هه‌ي
ئه‌وه‌ي زياتر له هه‌موو شتىك جىيگه‌ي شانازى بىت بۆ
ههورامييکان ئه‌ويش زمانه‌كەيانه شياوتر وايه بلين
(شىوازه‌كەيان) که له دىئر زه‌مانه‌وه هه‌تا ئه‌مروق ئه‌م
شىوازه و خه‌سلەت و تاييه‌تمەندىي خويان پارستووه
به داخه‌وه زۆر له ئىمە شاره‌زايى زمانه‌وانيمان کەمەو
ناتوانين له پولىن و چونىتى دابه‌شىكردنى زاراوه‌کانى
زمانى کوردى بگەين بەلگەشم بۆئه‌م رايى ئه‌وه‌ي
که من به حوكمى خزمەتكردنى شىوازى ههورامى له
ماوه‌ى ده سالى رابووردودا تا ئه‌مروق گويم له نووسىن
و بۆ چوون و زانىاري نادرؤست بوروه وا دەبىن که
له‌ناو چىنلى روشنبىرى دا ئه‌و بوشايىه هه‌ي و تاكو
ئىستا زۆر خه‌لک نازانن که جياوازى چى يه له نىوان
شىۋازى لورى و گوراندا زۆر جار باس له دىاليكتى
گوران دەكەيت خه‌لکى وا تىدەگات که باسى
عەشىره‌تى گوران دەكەيت وەك خىليلك سەيرى
دەكەن نەك وەك دىاليكتىكى سەرەكى زمانى کوردى
که بەراستى ئه‌مانه‌ش دەگەرىتەوه بۆ كەمى
ھوشيارى زمانه‌وانى له‌ناو کومه‌لگەي کوردەواريدا
سەرەرای ئه‌و هه‌موو پىشكەوتتە بەرچاوه‌ي که
زمانى کوردى بە خويي وە بىنيويه‌تى له بوراي
راگەياندندى .

وەك له سەرتادا ئاماژه‌مان پىكىد که ههورامىيکان
چەند پارىزگاريان له خويان کردوهه بەرامبەر به
دوزمنان دوو هيىنده پارىزگارى له شىوازه‌كەيان

ئاماژەیەك بۆ میزۇوى شەترەنج

ئا : گوفارى هونه‌ری نوی

میزۇوى شەترەنج تاکو ئىستا بە تەواوەتى روون و ئاشكرا نەبوتەوه بەلام نۇر بىردووز ھەيە كە سەلماندوويانە سەرەتاي پەيدابۇونى ئەم يارىيە دەگەرىتىه و بۆ ھينديه كۆنەكان واتە لە ھيندستانەوه سەرى ھەلداوه .

ھەر لە بەرئەوهى ئەم يارىيە بە يارىيەكى رۆژھەلاتى ناويانگى دەركىدووه ھينديه كۆنەكان بەشەترەنجيان ئەووت شاتورانجا واتە شەپى چوارچەك كە بريتى بۇ لە قەلاؤ ئەسپ و فيل و پىادەكان بەھۆى بازىگانىه و بەم يارىيە لە ھيندستانەوه گوازدايە و بۆ وولاتى فارس و عەرەبەكان لەسەرەتمى ئىسلامدا لەكتى خەلاقەتى عومەرى كورپى خەتاب وولاتى فارسيان داگىركردو لەكتى گەرانەوه يان بۆ حىجاز شەترەنج لە نىو دوورگەى عەرەب بلاو بۇوه .

بەھۆى بازىگانىه و بە وولاتە عەرەبىيەكان گەيشتە ئەندەلوس (ئىسپانيا) وە لەويشەوه بەرەو وولاتى ئەوروپا لە ماوهىيەكى كەمدا لە گشت جىهاندا بلاو بۇوه يارى شەترەنج سوودىيکى يەكجار نۇرى ھەيە بۆ وەرزشى مىشك و بىرى مروقق مروقق دەباتە ناو جىهانىتكى ترەوه يارىكىدن بە شىۋەيەكى رېك و پېڭ بەبەرەۋامى دەبىتە ھۆى زىاد كىدىنى تەمەنى مروقق ھەروهك تەمەنى درىزى فەيلەسوف و پروقىسىرۇ نۇرسەرو شاعير و ھونەرمەند چونكە يارى شەترەنج پىيوىستىيەكى بە بىركردنەوه يەكى يەكجار قول ھەيە .

سەرچاوه : يارى شەترەنج يارى بەھەرەمەندان
(ئارپاڭ وریا قانع)

زیر

خواره‌وهیه:

تر	کانزاکانی به‌شه	به‌شی زیو	عيار
۲	به‌شی زیو سفر پلاتین Clu	۲۲	۲۲
۳	به‌شی زیو سفر پلاتین Clu	۲۱	۲۱
۶	به‌شی زیو سفر پلاتین Clu	۱۸	۱۸
۱۰	به‌شی زیو سفر Clu پلاتین	۱۴	۱۴
۱۲	به‌شی زیو سفر Clu پلاتین	۱۲	۱۲
۱۵	به‌شی زیو سفر Clu پلاتین	۹	۹

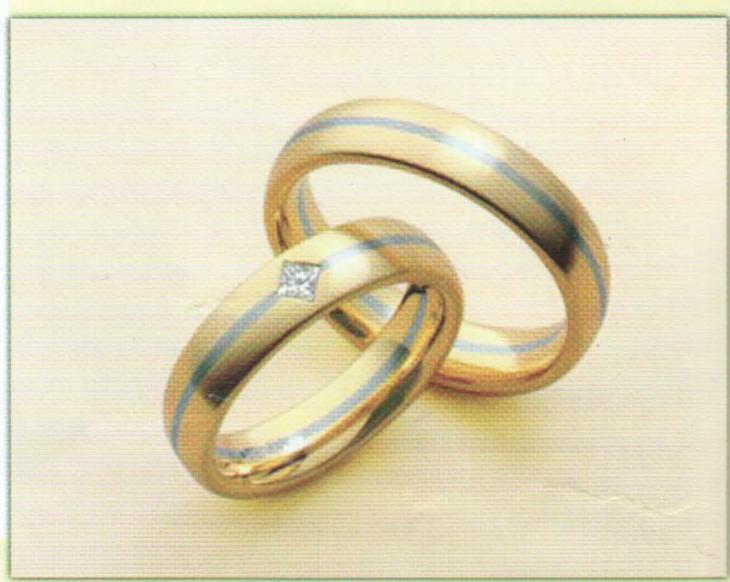
له میسر ته‌نها خانه‌واده‌ی فیرعه‌ونه‌کان و کاهینه‌کان
بوّ یان هه‌بورو زیر به‌کار بهینن بوّ خلکی تر
قهده‌غه بوروه .

له دواى ۱۰۰۰ سال له به‌کارهینانی به‌رده به‌نرخه‌کان
زیر دوزرایه‌وه و توانی له نیوان هه‌موو جوره‌کانی
خشل له به‌کارهینانی پله‌ی یه‌که‌م به‌دهه‌ست بهینی .
هوکاره‌که‌شی ده‌ه‌گه‌ریته‌وه بوّ تاییه‌تمه‌ندی زیر له
لایه‌ک که‌م بعونی ئه‌م کانزایه له سروشت له لایه‌ک و
هه‌روه‌ها جوانی کانزایه‌که و به‌رگری له ئوكسید بعون
(ژه‌نگ) جیگیربونی له هه‌موو باردوخیکی که‌ش و
هه‌وادا . هه‌روه‌ها گوّرانی بوّ هه‌موو شیوه‌یه‌ک .

زیر کانزایه‌که که به‌رهنگی زهر دیار ده‌که‌ویت، به‌لام
ئه‌گه‌ر به جوانی جیا بکریته‌وه ده‌ه‌توانیت
رهنگه‌کانی رهش سوری توخ یان ئه‌رخه‌وانی بیت .

زیر زیاترین توانایی خوار بونه‌وهی هه‌یه ده‌کریت یه‌ک
ئونسی زیر (۳۱,۱ گرام) بکریته و دره‌قه‌یه‌ک که (۳۰۰
فوت دووجار) بیت . زیر گه‌یه‌نه‌ریکه باشی گه‌رمی و
کاره‌بایه و ناکه‌ویتہ زیر کاریگه‌ری هه‌واو شتھ‌کانی تر
هه‌روه‌ها توانای به‌رگری هه‌یه له گه‌رم او شی، له‌بر
ئه‌وه بوّ جوانکاری کانزایه‌کی شیاوه . کانزای زیر نزد
نه‌رمه و به ئاسانی خوار ده‌بیت‌وه و له‌گه‌ل هه‌ندیک
کانزای تر تیکه‌ل ده‌کریت بوّ ئه‌وهی ئاویت‌یه‌کی
ره‌قتری لی دروست ببیت بوّ جوانکاری، بوّ ئه‌م
مه‌به‌سته زیو و سفر Clu و پلاتین و ئه‌وانی تر
به‌کارده‌هینریت زیرچ دابه‌ش ده‌کریت بوّ ۲۴ به‌ش که
پیّی ده‌وتیریت عه‌یاری ۲۴ که‌واته زیری عه‌یاری ۲۴ له
۲۴ به‌شی زیره و عیاره‌کانی تر به‌م شیوه‌ی

زیر

به‌ريوه‌به‌رايه‌تى كونتپولى جورى خشل لەسەرهەتا
وەكۆ هوّبەيەك لەدەستەي ئامارى هەريم دامەزراوه
بو كونتپول كردنى كاروبارى زيرپينگرى لە سالى ۲۰۰۳
بووه بە به‌ريوه‌به‌رايه‌تى كونتپولى جور و لە سالى
۲۰۰۷ مانگى كانونى دووهم بە فەرمانى وەزارى
گواسترايەوە سەر دەستەي گشتى پیوانە سازى و
كونتپولى جور لە وەزارەتى پلان داتان.

*ئوهى شايەنلى باسە ياساي خشل و زير لە عىراقدا

بە ژمارە (۸۲) سالى ۱۹۷۹ - آئىپ

پىدەكرىت.

)) جەڙنى لە دايىك بۇون))

دەي بە چە پلە و گۈرانى
 تېكرا بە شادوومانى
 ئاھەنگى خنجىلانە
 بۇئەم پە پولە جوانە
 لەم يادەدا پېشکەش كەين
 داخوازى رۆزى گەش كەين
 بۇئەم و گشت مندالى
 لە هەموو لادى و شارى
 هەموو بلىيەن بە جارى
 ئەي گول خونچەي بەهارى
 وا گۈزى سالى نوي
 لە باخچەي عومرت هەلدى
 هەزار جارلىت پيرۆز بى
 ژىنت پە خەندەو سۆزبى

پىنى دەوتىرىت

٢٤ بهشى زېرە و عيارەكانى تر